

KURIER WARSZAWSKI

ROK PIĘDZIESIĄTY TRZECI.

Prenumerata „Kur. Warsz.”
wynosi: w Warszawie rocznie
rs. 4 k. 20, półrocznie rs. 2 k. 40,
kwartalnie rs. 1 kopiejek 20, mie-
siecznie kop. 40; za odosłanie do
domu dopłaca się k. 5 na miesiąc.
Numer pojedynczy w Kan-
torze Redakcji kop. 5.
Redakcja otwarta od 11-aj
rano do 2-aj po południu.

**Na prowincji i w Cesar-
stwie** wynosi rocznie rub. sr. 8,
(w tem mieści się już opłata po-
cztowa za przysyłkę rs. 1 kop. 40,
oraz za opakowanie i Ekspedycję
rs. 1 kop. 80).
Prenumerata przyjmuje się ro-
cznie, półrocznie i kwartalnie
Rękopisma nadsyłane do
Redakcji nie zwracają się,

Dziś: Pięciu ran Ś. Franciszka.
Czwartek: ŚŚ. Józefa z Kop. i Tomasza.
Piątek: Ś. Janurjusza Męcz.
Sobota: Ś. Eustachiusza Męcz.

Wschód słońca o godzinie 5 min. 38

Zachód „ „ 6 19

Długość dnia godzin 12 min 32

Ubyło „ „ 4 18

Adres Redakcji „Kurjera Warsz.”: PLAC TEATRALNY Nr 5, dom W. L. ZABŁOCKIEJ.

Niedziela: Ś. Mateusza Apost.

Poniedziałek: Ś. Maurycego Męcz.

Wtorek: Ś. Tekli Panny M

Środa: N. M. P. od wykupienia niewolnik.

Najjaśniejszy Pan, 30 sierpnia r. b. Najmilszej
raczył udzielić w wydziale Wojny następujące
ordery: św. prawowiernego wielkiego księcia Aleksan-
dra Newskiego, naczelnikowi 3 dywizji kawalerji, jene-
rał adiutantowi Krasnokutskiemu; — Orła Białego: je-
nerał-lejtnantom: naczelnikom dywizji: 2 grenadierów
Zimmermanowi i 8 piechoty Eggerowi; naczelnikowi
artylerji Warszawskiego okręgu wojskowego Kostan-
dziej; naczelnikowi wojsk miejscowych Warszawy, okrę-
gu wojskowego Sobolewskiemu; zostającemu do szcze-
gólnych poruczeń przy głównodowodzącym wojskami
Warszawskiego okręgu wojskowego Czernickiemu; ko-
mendantowi nowogrodzkiemu Żukowskiemu i ko-
mendantowi brzesko-litewskiemu Ulrichowi; — św. Wło-
dzimierza 2-aj klasy: jenerał-lejtnantom: komendanto-
wi warszawskiemu, hrabiemu Rozwadowskiemu; zo-
stającemu przy głównodowodzącym wojskami War-
szawskiego okręgu wojskowego i prezydentowi m.
Warszawy Witkowskiemu; — św. Stanisława 1-aj klasy:
zostającemu do szczególnych poruczeń przy Namie-
stniku w Królestwie Polskim jenerał majorowi La-
chnickiemu. (D. W.)

Departament Telegrafów podaje do wiadomości
powszechnej: na niżej wymienionych stacjach kolei że-
laznych Jarosławsko-Wołodzkiej otwarte zostało
przyjmowanie depesz wewnętrznej korespondencji,
a mianowicie: w Jarosławiu, Wołodzie Utkiniu, Dmitrje-
wie, Daniłowie, Preczysiem, Skalinie, Jegorjewskiem,
Griazowcu, Burdakowie i Wołodzie. (D. W.)

W rozkazach Warszawskiego Ober-Policmajstra do Po-
licji Wykonawczej za Nr 241 i 247, wydanych, zamieszczono:
Z uwagi że ryby chociaż śnięte, lecz zupełnie świeże i trzyma-
ne w lodzie, przewożone kolejami żelaznymi w chłodne obec-
nie noce, już nie tak przedko ulegają zepsuciu i że bezwa-
runkowe wzbudzenie sprzedaży śniętych ryb, zniewoliło pe-
wną część mieszkańców, do używania innych nie mniej szko-
dliwych artykułów żywności — zostający pod mojem przewo-
nictwem Komitet Główny choleryczny, w protokole 17 po-
siadania z dnia 21 sierpnia (2 września), przez J.W. Na-
miestnika w Królestwie zatwierdzonym, postanowił: dozwolnić
na przywożenie poczynając od dnia 1 (13) września r. b.,
ryb śniętych, lecz nie inaczej jak w lodzie i sprzedaży ta-
kich na rynkach jedynie w godzinach rannych, pod ści-
śłym dozorem służby Policji, Lekarzkiej i Targowej.
O tej zmianie punktu 7 paragrafu 2 Rozkazu mego za Nr
212 zawiadamiając Policję, polecam Komisarzom cyrkulo-
wym, samym osobom i za pośrednictwem podwładnych so-
bie stopni, wspólnie z lekarzami miasta i Inspektorami tar-
gowymi, jak najściślej przestrzegać, ażeby ze strony handlu-
jących wykonywane były warunki, pod którymi przywożenie
do Warszawy i sprzedaż ryb śniętych, zostało dozwolone.
Urządzona przez mieszkańców cyrkulu 1/11 Zamkowe-
go, sala choleryczna w domu pod Nr 8 przy ulicy Furmań-
skiej dla braku funduszy na utrzymanie takowej, jak rów-
nież z powodu małej liczby zgłaszających się do takowej
o pomoc, zamknięta zostaje. (G. P.)

— Z —
Nie się nie zmieniło,
Tylko się ku starości nieco pochyliło
przez ostatnie trzy miesiące na naszej wystawie
sztuk pięknych. Przeważają zawsze portrety — skro-
mne pejzaże, z rzadka ukaże się jakiś obrazek ro-
dzajowy, a o większych, historycznych i religijnych
mowy niema. Zresztą nie powinniśmy się skarżyć,
toż samo dzieje się w całej Europie, szczególnie co
do kompozycji religijnych. Z upadkiem wiary upada
natchnienie, a chwytający dzisiaj ten przedmiot mi-
nowolnie wpadają w naśladownictwo, lub malarstwo
rodzajowe co nawet krytyka niemiecka obrazowi Sie-
miradzkiego zarzuca. Ponieważ fotografia z tego obra-
zu znajduje się na naszej wystawie, mamy więc prawo
pod tą rubryką parę słów o nim powiedzieć.
Otóż naszym zdaniem obraz ten jest dziełem rze-
czywiście znakomitem, pierwszorzędnego talentu.
Uczczono go też odpowiednio, umieszczając w salonie
honorowym na Wystawie sztuki w Wiedniu obok
Wurtza i Pilotego. Szczególniej cała postać i twarz
Chrystusa są pełne takiej powagi, a zarazem słodczy
i wdzięku, że chyba z najwyższymi cenionymi Leonarda
Vinci porównać się dadzą. Również znakomitą jest po-
stać jawnogrzesznicy. Po strasznej szalonej orgji
rozpuszty, jawnogrzesznica spostrzega Chrystusa. Na
jego widok na wrazenie światła jakie bije z tej twarzy,
Magdalena uczuwa wstyd, obawę i pogardę samej sie-
bie — nie mogąc uciec, przykrywa swoją nagość
zehrana starannie szatą i pochyla ku ziemi, unika-
jąc wzroku Chrystusa, a jednak wpatrując się w niego,

uczuwa obrzydzenie dla samej siebie i przeszłości. Ca-
łe to wrażenie oddane jest po mistrzowsku. — Niech za-
rzucają Siemiradzkemu, sprowadzenie malarstwa reli-
gijnego do niższych szczebli rodzajowego — niech mu
upozowanie teatralne figur wytykają jako wadę, nie-
mniej na myślącego człowieka, obraz niezmierny zro-
bi efekt i prawdziwe uznanie dla mistrza-artysty wy-
woła.

Miło jest widzieć, kiedy artysta w nieznane a górne
szlaki wznosi się na bujnych skrzydłach fantazji,
wskazując drogi nowe, w których może go ktoś prze-
ścignie, lecz nigdy palmy wynalazcy nie wydrze; na
to jednak potrzeba, aby artysta był artystą rzeczywiście
i aby talent dorównywał fantazji. — Niemożna tego po-
wiedzieć o p. Wandalinie Strzałeckim. Nie przeczymy
młodemu rysownikowi talentu, ale artystą p. Strzałec-
ki jeszcze nie jest. Pomysł skończony, fantazja ogro-
mna i sympatycznie oddziaływająca, ale technika pra-
wie elementarna. Ze jednak pomysł jest świeży co
utrzymujemy mimo zarzucania naśladownictwa Grot-
giera przez niektórych krytyków p. Strzałeckiemu,
zarzut który się utrzymać nie może w obec zupełnej
różnorodności traktowanych przedmiotów, przeto chęć
tu rozebrać 6 kartonów dołg artysty przedstawiać ma-
jących:

1) „Patrz, to przyszłość twoja“
Pokój malarza. — Artysta siedzi przed sztalugami
z pędzlem w ręku: przed nim unosi się postać powie-
wna niewiasty i ukazuje mu w dalszej perspektywie —
trupa na barłogu — jako Accessorium biust młodej
i cudnej kobiety — który wraz z postacią sztuki — może
najszybciej rysowane — to trup na barłogu razi
nieproporcjonalnością kształtów.
2) „Walka“. — Artysta maluje z zapalem i przypa-
truje się swemu dziełu, przyczem znowu postać sztuki
patrzająca na niego ze współczuciem — rysunek w ogóle
słaby — choć bez wad rażących — lecz za to i karton
ten najsłabiej pomyślany, bo nie odpowiada nazwaniu.
3) „Zniechęcenie“. Artysta zrozpaczony — załamał
ręce przed swym dziełem — sztuka boleje nad nim za-
ławiona a mały posąg — Momusa a może i Plutusa —
patrzy z szyderczym uśmiechem. — Tu najsłabszą jest
twarz samego artysty skrzywiona brzydkim gryma-
sem — nic jednak wspólnego z rozpaczą zniechęcenia
nie mającym.
4) „Koniec“ i 5) „Laur“ przedstawiają artystę u-
mierającego i umarłego na barłogu — w pierwszym
sztuka go płacze — w drugim wieniec cierniowy ciska
mu na skronie, a Momus pokazuje ręką na szaleńca,
śmiejąc się i szydząc. Ta twarz złowrogo wpływu
jest bez zaprzeczenia najlepiej z tej kompozycji od-
dana.

6) „Zapomniany“. Na skromnym wozie pogrzebo-
wym idzie szukać ciała artysty wiecznego pokoju w zie-
mi, nad trumną unosi się sztuka z wieniec ciernio-
wym — a ludzie przechodzą obojętni z boku czytając
afisze teatralne. — Dużo w tem prawdy — dużo fantazji,
ale powtarzamy — że równie dużo nad techniką pra-
cować trzeba.

P. Alfred Kowalski, młody artysta z Monachjum —
nadesłał „Scenę przed kuźnią“. Jest to bardzo przy-
jemny obrazek rodzajowy. Ludzie i konie mają swoją
charakterystykę specjalną — a w chacie wiejskiej i sza-
rem niebie jest nawet poezji trochę. Tylko kowal ja-
koś szwankuje na nogi, choć to drobnostka, którą ła-
twiej naprawić na płótnie niż w naturze — W każdym
razie wnosić można z tej pracy, że p. Kowalski czasu
w Monachjum nie traci.

Obrazy pp. Millera, Piwnickiego, Chelmińskiego
i Syniewskiego zostawiamy sobie na później.

— Rada Miejska Warszawska Dobroczynności
Publicznej. — Na zasadzie artykułu 2 Najwyższej w dniu
1 czerwca 1871 roku zatwierdzonej Uchwały Komite-
tu do spraw Królestwa Polskiego, oraz w myśl art.
910 Kodeksu Cywilnego w Królestwie Polskiem, na
posiedzeniu z dnia 29 sierpnia r. b. postanowiła:

Zawarty w Testamencie z dnia 7 maja 1871 roku,
zapis ś. p. Barbary z Nalepińskich Bielińskiej, dla bie-
dnych tej części majątku jaka pozostała, po zaspoko-
jeniu wszystkich legatów na rzecz osób prywatnych,
tudzież kosztów jej pogrzebu i reperacji nagrobku,

wynoszące: podług spisane inwentarza pozostałości
rs. 108 kop. 98, przyjąć na warunkach w powyższym
testamencie wymienionych i z zachowaniem praw
osób trzecich.

Wiadomości miejscowe.

— Istnieje projekt urządzenia na Wiśle Żeglugi tak
zwanej łańcuchowej. Nowy ten rodzaj komunikacji
polega na tem, że wzdłuż koryta rzeki położony jest
łańcuch, kursujące zaś statki opatrzone są wystają-
ciami na zewnątrz grubymi osiami. Jeśli na koniec osi
łańcuch będzie raz obwinięty, to za każdym obrotem
osi statek posunie się po łańcuchu. Przekonano się,
że jeśli statek jest parowy to przy holowaniu znacznych
nawet ciężarów zużywa się cztery razy mniej siły niż
płynąc bezpośrednio po wodzie.

Ze sposób to praktyczny, chociaż dla odległości
między Warszawą i Gdańskiem koszt łańcucha wynio-
sby około 900,000 rubli, trudno się nie zgodzić; pod
jednym wszakże warunkiem mianowicie, że w Wiśle
będzie woda. Rzeka bez wody nie jest żadną komu-
nikacją i żadne łańcuchy nic nie pomogą chociażby urzą-
dzone podług najnowszych wymagań nauki. Tylko rze-
ki z brzegami ubezpieczonymi i korytami pewnej głą-
bokości mogą korzystać z metody łańcuchowej. Urzą-
dzać łańcuch do Wisły bez zmiany dotychczasowych jej
warunków, byłoby to rzeczywiście rzucić coś do miliona
rubli w wodę.

— Omnibusy warszawskie są niepoprawne. Bru-
dne, poplamione, obdarte, cuchnące, ze służbą posiada-
jącą także wszystkie te przymioty, wloką się po godzi-
nie zanim przejadą swą linię. Podczas wczorajszego
deszczu widzieliśmy za to na Nowym Świecie jak o go-
dzinie 10-tej wieczorem kilka omnibusów jechało do-
brym kłusem ale bez pasażerów i bez konduktorów.
Uciekały one do domu... bo deszcz padał: Wołania
nasze były bezskuteczne. Doczekaliśmy się naresz-
cie jednego, stępa dającego za swemi kolegami. W pierw-
szym przedziale już było pełno, a pasażerowie silnie
upominali się by omnibus nareszcie ruszył w drogę.
Z piszącym te słowa usiadło do drugiego przedziału
grono konduktorów. Z sufitu deszcz padał ale pan
konduktor zewnętrzny wytłomaczył nam, że to dziura
tylko u góry, więc cieknie, że zresztą on temu nie nie
winien. Dziurawy omnibus nazywał się Nr 30.

Żle oddziaływa na porządek omnibusowy trzy-
manie ich w kolei na stacjach. Czy elegancki
czy brudny, czy dobrymi kołmi, czy chudymi szka-
pami zaprzężony, jednakowe ma dziś prawa. Nie ma
więc między niemi żadnego współzawodnictwa, a pu-
bliczność musi wsiadać w omnibus, na który przycho-
dzi kolej odjazdu bez wyboru. Jeśli dziś mamy dużo
porządnych dorożek to tylko dla tego, że na stacji
każdy bierze lepszą od innych dorożek. Otóż jedyny
ten sposób ulepszenia omnibusów w Warszawie trze-
baby koniecznie zastosować.

— Jutro we czwartek o godzinie 12-aj w południe
odbędzie się roczny egzamin wychowalców Domu
Schronienia sierot starozakonnych, oraz dzieci przy-
chodnich do Ochrony przy Domu istniejącej.

Dom Schronienia Ubogich i Sierot Starozakonnych
mieści się za rogatkami Wolskimi.

— Wczoraj na placu przed zabudowaniami straży
ogniowej na Nalewkach rozpoczęto roboty celem wy-
budowania domu parterowego murowanego na pomie-
szczenie części koszar straży, której dotychczasowe
zabudowania okazały się niewystarczającymi.

— Dorożkarze wioząc człowieka napilego powinni-
by mieć tę uwagę i względność, z jakąby się go odpro-
wadzało do domu. Widzieliśmy wczoraj na ulicy Grzy-
bowskię człowieka z średniej klasy, dobrze napilego
jadącego dorożką. Ów jegomość bezwładny prawie,
w miarę ruchu powodowanego jazdą przechylał się
a raczej kołysał to na tę to na ową stronę. W ten spo-
sób mógłby szczęśliwie dojechać do celu. Dorożkarz
wszakże pędził co siły i pasażer w skutek gwałtownych
poruszeń wypadł z dorożki na ulicę. Przechodzący
podbiegli ku niemu, podnieśli go, lecz na szczęście
w niefortunnym tym wypadku nie poniósł żadnego
szwanku. Dorożkarz zaś nie czekając niemiłych wzglę-
dem siebie następstw, znikł z oczu zajętych chwilowo
ofiara jego nieuwagi i lekkomyślności.

— Dziś od rana zaczęto przy pałacu Kazimierow-

skim rozbierać rury gazowe, które dostarczały gazu aeronauce panu Bunełowi.

— Różnie dotąd chrzczone serca ludzkie. Mówią: człowiek z sercem kamieniem, z sercem z glazu, z sercem jak gąbka; — powiadają także człowiek bez serca.

Do słownika tego wyrażenia przybywa obecnie jeszcze jedno. Z Kamionka pod Warszawą, nadesłano nam dzisiaj kartofel obdarzony przez naturę kształtem serca. Odtąd więc słusznie powiedzieć można: człowiek z sercem kartoflanem. Trudność wywiąże się wprawdzie w określeniu natury tego serca, — wszakże rzecz do psychologów lub lepiej jeszcze istot zajmujących się bezustannem anatomizowaniem serca i popularyzowaniem jego charakteru — poci pięknej!

— Dnia 12go b. m., w traktjerni, izraelskiej, przy placu za Żelazną-Bramą, jakiś młody izraelita, dość porządnie lecz z zaniedbaniem ubrany, o czarnym zarostie, sute zadysponował śniadanie i kilku, co obok niego usiadło, choć mu nieznanych, szczerze traktował. Bankiet ożywny trunkiem, przedłużał się dalej, ale gdy służący zażądał zapłaty od pana fundatora, za to co już spożytem zostało, ten wlaższy z powagą i nastojem, donośnym obwieścił głosem, że za nie nie płaci, bo jest jenerałym inspektorem wszystkich żydowskich traktjerni, a przytem pokazało się, że nie ma przy sobie ani grosza. Traktowani bronili się, opozycją, że nie oni, ale traktujący płacić winien; gdy zaś spór i swary bliskie były bójkę, weszli z pośpiechem do traktjerni dwaj posługacze ze szpitala starozakonnych oddziału obłąkanych, którzy za wskazanym śladem poszukiwali tu zbiega, jakim właśnie był ów fundator, a zarazem nowo niby mianowany inspektor żydowskich gastronomij. (K. C.)

— „Gazeta Lekarska“ donosi: Od pojawienia się cholery w Warszawie, t. j. od 18 (30 maja) r. b., zachorowało osób 3,470; w tej liczbie dzieci 629; wyzdrowiało 1,413, dzieci 129 i umarło 1,243, dzieci 289; a w wojskach zachorowało 684, wyzdrowiało 361, umarło 211. W obecnej chwili chorych na cholere jest 814 osób; dziennie zachorowują mniej więcej do 100 osób, z których połowa przechodzi do zdrowia. Władza miejscowa urządziła cztery oddziały dla chorych na cholere, mianowicie: w szpitalu żydowskim na łóżek 20, w szpitalu czasowym na Pradze na 100 łóżek, w szpitalu Sgo Łazarza łóżek 20, w szpitalu Sgo Ducha na łóżek 50; i dla dzieci wyłącznie na łóżek 32.

W pomienionych szpitalach w obecnej chwili znajduje się chorych: mężczyzn 52, kobiet 100, dzieci 32; wolnych miejsc w szpitalach jest 61. Środki dezynfekcyjne tak w szpitalach jak i na miejscu zastosowywane są z największą ścisłością. O sposobach leczenia używanych w szpitalach cholerycznych nie omieszkamy zawiadomić czytelników naszego pisma.

— Dzisiaj w komedji Chęcińskiego p. n. „Szlachectwo Duszy“, pan Grubiński wystąpi drugi raz na warszawskiej scenie w roli hrabiego.

— W dniu wczorajszym przeprowadzono przez Warszawę duży tabun koni stepowych. Prawdopodobnie wracały one z niepomyślnej wycieczki na tegoroczny jarmark w Łęczny, kierując z powrotem ku Łowiczowi gdzie pomyślnie dotąd prognozyki zbliżającego się jarmarku nęca ludzaczemi obietnicami handarzy.

— Noce wczorajszej pokazał się chwilowo silny ogień na ulicy Pokornej Nr 4 w pobliżu szpitala Starozakonnych. Wszystkie oddziały straży ogniowej wyruszyły na ratunek. Zdołały jednak w zupełności pożar ugasić nadbiegłe 1 i 2 część straży, pomoc zaś innych oddziałów okazała się już zbędną.

— Rada Miejska Warszawska Dobroczynności Publicznej. — Poczytuje za miły obowiązek wyrazić publicznie szczerą wdzięczność nieznaną osobie, za ofiarowane rubli 500 na potrzeby Instytutu Oftalmicznego, nadmienając, że dar powyższy zgodnie z wolą ofiarodawcy, użyty już został na sprawienie 12 łóżek, pościeli i odzieży dla chorych, pozostających na kuracji w rzeczonym Instytucie.

— Na podziękowanie Panu Bogu za otrzymaną łaskę składam r. r. ośm dla najwięcej potrzebujących z prośbą, aby ci westchnęli do Stwórcy o błogosławieństwo dla rodziny zacnego dobroczyńcy. E. B.

— Złożono w Redakcji „Kurjera Warszawskiego“, od Obrębelskiego rs. 25 na stypendjum Koperaika.

— Pierścionek znaleziony przez ucznia L. B. na dziedzińcu domu pod Nrem 1026 przy ulicy Grzybowskiej, odesłany przez Przełożonego szkoły S. J. tamże znajdującej się, za udowodnieniem odebrany być może w Redakcji Kurjera Warszawskiego.

— Wiadomość o stanie cholery w Warszawie: pozostawało chorych do 14 września 830, w ciągu upłynionej doby od dnia 14 do 15 września zachorowało osób 31, z których i dawniejszych wyzdrowiało 67, umarło 27; zatem na 15 września pozostało chorych 767. — W wojskach garnizonu Warszawskiego pozostawało chorych do 14 września, 100; w ciągu upłynionej doby zachorowało 4, z których i dawniejszych wyzdrowiało 4, umarło 1; zatem na 15 września pozostało chorych 99.

W ogóle od pojawienia się cholery, t. j. od 30 maja r. b., zachorowało 3838, w tej liczbie dzieci 704; wyzdrowiało 1667,

dzieci 179; — umarło 1404, dzieci 229; — a w wojskach: zachorowało 729, wyzdrowiało 407, umarło 223. (G. P.)

W ciągu zeszłego tygodnia, to jest od dnia 19 (31) sierpnia do 29 sierpnia (7 Wrześ.) r. bież., aresztowano w Warszawie przez Policję żebraków i włóczęgów osób 58, z których zatrzymano w areszcie Policyjnym na mocy Najwyższej zatwierdzonej w r. 1860 ustawy o sądach gminnych 11; odesłano do domu przytułku i pracy 7; do miejsca urodzenia 7; do Instytutu moralnie zaniebanych dzieci w Mokotowie —; do szpitala 2; do Góry Kalwarii —; do Wydziału Śledczego —; do Sądu Poprawczego 1; do domu przytułku starozakonnych —; uwolniono 3. (G. P.)

ODPOWIEDZI REDAKCJI.

— Panu K. D. — Reporter znajdował się w bocznej alei, którą od głównej przedziela obszerny trawnik. Chcąc dostać się na miejsce wypadku potrzebował przejść całą boczną aleję aż do punktu w którym łączą się ona z główną. Droga ta wynosiła kilkadziesiąt kroków. Dodaj pan do tego tłum tamujący przejście, ogony sukien kobiecych, w które każdy idący spieszniej wplątać się musi, dzieci małe tworzące ruchomą barykadę a jeśli nie powodujesz się złą wolą, to przyznasz, że reporter mógł widzieć wypadek a nie uczestniczyć w nim.

Wiadomości z Cesarstwa.

— W gubernji Orenburskiej, jak donosi „Birza“, w miejscowościach położonych około Miaskich rządowych fabryk, odnaleziono nadzwyczajną obfitość piasku złotego. W tych samych stronach (znanych pod nazwą Ziemi Kozaczkiej) w roku zeszłym rozpoczęto poszukiwanie złota; rzucano je jednak wkrótce, gdyż najlepszy wydatek był i золоти złota na sto pudów piasku. Obecnie odkryto żyły złote dające prawie bajeczny procent bo 7 funtów na 100 pudów. Powiadają że ci, którzy przyjęli udział w dotychczasowych poszukiwaniach, zdołali w bardzo krótkim czasie przyjąć do znacznego majątku.

— „Gazeta Handlowa“ donosi: Jarmark Niżnogradzki de jure został już zamknięty dnia 25go sierpnia (6 b. m.), lecz de facto trwał jeszcze w swej sile handlowej, zdaje się do połowy b. m. Reasumując całą działalność tego jarmarku, powiedzieć możemy, że tak zwane towary azjatyckie czy perskie największej uległy niższe, tak dalece, że w porównaniu z przeszłorocznymi na nie cenami, dzisiejsze są nader małe. O marzannie (morenie) pisaliśmy w zeszłym numerze. Bawełna perska i buharska nie została sprzedana. Wódka i wino kizlarskie nie znalazły również kupcy; pierwszej stopień jeden p. cono po 9 lub 10 kopiejek. Herbata chińska i drzewo orzechowe w małym są kursie. Pszenica sybirska sprzedawała się od rs. 9 kop. 75 do rs. 11 kop. 50. Śledzie astrachańskie, świeżego łowu od rs. 9 do 10; starego łowu po rs. 5.

Zawieszanie wypłat nie ustaje. Przed kilku dniami zbankrutował znany niżnogradzki kupiec żelaza en gros, — upadłość jego stanowi pono 900,000 rs.; pewien kupiec kazański zarwał wierzyteli na 500,000 rs. Są to tak zwane „grubsze ryby“, o drobniejszych, których jest ilość nader wielka, nie mówimy w tej chwili; bo nie na setki lecz na tysiące liczyć ich trzeba. Skrywania się handlujących przed „zgiełkiem bliźnich“, nie ma granic: przedonędaj skrył się niejaki Tifonow, kupiec płótna, a onegdaj handlarz z Ekaterynburga Pićzuryn i z Kotelna — Smierdow. Portfele Notariuszów pełne są zaprotestowanych weksli. Nawet banki nie omieszkaly iść w ślad jarmarkowiczów, bo i bankowych weksli zaprotestowano kilka. Dyskont weksli w bankach był 6 1/2%. Pan Czernow, kupiec z Kostromy, kupił od tow. „Wulkan“ silny parochód „Robotnik“ za 35,000 rs. Nowo utworzone jakies towarzystwo kupiło od wspomnianej kompanji dwa parochody, które podczas nawigacji przewiozły 4,000,000 pudów ciężaru.

+ Jutro, t. j. dnia 18-go b. m., jako w dzień urodzin i imienin s. p. Józefa Jaworskiego, patrona przy Trybunale Warszawskim, odbędzie się na intencję zmarłego Nabożeństwo o godzinie 9tej z rana, w kościele Świętego Antoniego przy ulicy Senatorskiej.

+ Opatrzona Ss. Sakramentami po długich cierpieniach, zakończyła ten żywot w wieku lat 61, s. p. Eleonora z Karłińskich Gajewska, wdowa po b. Kasjerze, emerytka. Pozostali w smutku synowie i krewni, zapraszają Przyjaciół i Znajomych, na eksportację zwłok, w dniu jutrzejszym, o godzinie w pół do 5tej po południu, z kościoła S. Franciszka, przy ulicy Zakroczymskiej, na cmentarz powązkowski. — 9584 —

+ W dniu 19tym z. m. zakończyła życie w mieście Płońsku, Wandzia, dwu-letnia córeczka Edwarda i Anny z Rydzikowskich małżonków Barańskich. Śmierć tego dziecięcia dotknęła boleśnie nientulonych w żalu rodziców, tudzież osoby im żywcze. Nie rozpaczając stroskani rodzice nad stratą ukochanej Wandzi; ona, w gronie aniołków dzisiaj, zanosi do Wszechmocnego niebiańskie pienia, dziękując Wam za miłość i troskliwość, jakimi ją otaczaliście przez ciąg tak krótkiego, niestety, życia. Duch Wandzi zawsze unosić się będzie nad Wami. — A. B. — 9564 —

kiego, niestety, życia. Duch Wandzi zawsze unosić się będzie nad Wami. — A. B. — 9564 —

+ Dzisiaj w nocy, o godzinie 2-giej i pół, po krótkich bo zaledwie dwutygodniowych lecz ciężkich cierpieniach, oddał Bogu ducha, przeniosłszy się za swą Matką do wieczności, Julian-Kazimierz-Dominik Czerwieński, przeżywszy 4 i pół lat.

Kronika zagraniczna.

× W Krynicy, od otwarcia zakładu do dnia 13 b. m. bawiło 410 rodzin, składających się z 823 osób.

× „Gazeta Wiedeńska“ (Organ Rządowy) donosi: „Przez postanowienie z dnia 30go sierpnia r. b., Cesarz mianował Jana Matejkę malarza, tymczasowym Dyrektorem szkoły sztuk pięknych w Krakowie“.

× Z Ameryki pocztą dzisiejsza donosi o samych nieszczęściach. Do cholery, która z nową siłą wybuchła była w Kentucky przybywa teraz żółta febra: grasuje ona już w Galveston w Shreveport w Houston w stanie Texas. Mieszkańcy uciekają z miast tych, rzucając handel i przemysł. W Hawannie zgorzała cała dzielnica domów na placu Vapor 8 milionów straty, 20 mieszkańców zginęło w płomieniach. Wreszcie pod wyspą Cap Breton rozbiło się w ostatnich dniach 56 okrętów.

× We Lwowie na budowę Akademji technicznej, Cesarz Austrii przeznaczył 1,300,000 guldenów.

× W Wiedniu obecnie jest 7 teatrów, 2 cyrki i 272 kawiarnie.

× Upały panujące w całej Europie zwróciły pilną uwagę wszystkich meteorologów i astronomów na słońce, dla wysledzenia w jego stanie przyczyn tego nieprawidłowego stanu temperatury. W obserwatoriach francuzkich, a nawet angielskich, termometr na słońcu dochodził 60 stopni (stu-stopniowy). Przypuszczają, że rodzaj wulkanicznych wybuchów sprowadza na zewnętrzną powierzchnie fotosfery (gazowej świecącej powłoki, która ma otaczać ziemną bryłę słoneczną), rozpalone niezmiernie gazy. Niedawno astronom włoski Tachini spostrzegł z pomocą spektroskopu w fotosferze wielkie ilości metali alkalicznych. Można by również przypuścić, iż atmosfera słoneczna posiada jak nasza chmury i obłoki, których czasowe zniknięcie sprawia te perjody upałów dręczących biedną ziemię.

× Wielki świat bawiący a raczej nudzący się w Ostendzie, sprzykrzywszy sobie wszelkie możliwe rozrywki, chwycił się zabawki dobrze malującej przesytności życia. Zabawką tą są wyścigi raków. Ustawia się kilka wielkich raków w jednej linii od morza, każdego z nich przytrzymuje w miejscu ręką właściciela. Za danym znakiem zwolnione raki śpieszą ku słonej ojczyźnie. Pierwszy przybywający wygrywa. Powiadają, że pewien vice-hrabia wygrał około 500 franków z pomocą swego niewzruszonego raka nazwiskiem Gladjator, którego z macierzyńską troskliwością pielęgnuje w naczyniu z morską wodą.

× Z Torunia. Na koszt ufortyfikowania naszego starego grodu w d. 10 b. m. z Berlina przywieziono 1,635,000 talarów w złocie. — Koszt tej całej pracy fortyfikacyjnej obliczono na 7 milionów talarów.

Wiadomości Polityczne.

Wiedeń 14-go.

Centraliści z niezadowolaniem patrzą na rozwijającą się coraz bardziej organizację wyborczą stronnictwa sejmowego w Galicji. Organizacja ta zapewnia stronnictwu pomienionemu wybór 50 kandydatów ze swego łona, tak iż w najlepszym razie centralistom zostanie się 12 1/2 miejsc, które po połowie prawie rozpadną się pomiędzy kandydatów izraelskich i rutenickich. Kandydatura ministra Ziemiałkowskiego w Kołomyi postanowiona przeciwko kandydaturze izraelsko centralistycznej uważana jest z pominięciem zasad elementarnych logiki za akt nieprzyjaźni przeciwko gabinetowi. Kiedy przeciwnie nieprzyjaźń należałoby upatrywać po drugiej stronie i mieć za złe wyborcom, iż przeciwko kandydatowi jak najbardziej ministerjalnemu bo samemu ministrowi stawiają swojego. W ogóle dzienniki centralistyczne zaczynają znowu wojnę podjazdową przeciwko „Landsmann Minister“ jak nazywają Ziemiałkowskiego i usiłują go skompromitować jako ministra austriackiego przypisywaniem mu rozmaitych stosunków nie przystających do urzędu ministerjalnego.

Komitet wyborczy centralny na Galicję Wschodnią wydał do podkomitetów odezwę bardzo gorącą, podpisaną przez Smarzewskiego. W odezwie tej wzywa podkomitety, aby się jaknajprędzej porozumiały co do kandydatów i nadesłały ich nazwiska do Lwowa. Wybory mają być bezzwłocznie rozpisane a odbędą się w drugiej połowie października.

Z owych 15 „maximum“ posłów centralistycznych centraliści nie wielki będą mieli pożytek we wszystkich tych przypadkach w których zamiarem ich będzie

dzie oparcie się gabinetowi lub wywarcie na niego nacisku—co zwłaszcza w kwestjach skarbowych i ekonomicznych przewidywać można. Podobno i cały ruch wyborczy w Przedlitawii nie bardzo dobrą otuchą centralistów przejmie. Pomijając to, że się sami spadli na młodych i starych, demokratów i monarchistów, Austriaków i Niemców (stronictwo Pickerta) straszą jeszcze z przykrością, iż ludność wiejska coraz bardziej postępuje na drodze pojęć federacyjnych a przynajmniej autonomicznych i we wszystkich prowincjach niemieckich i nieniemieckich wybory państwowe w kurjach wiejskich dadzą przewagę federalistom. Gdyby w obec tego, i w obec spodziewanego rezultatu wyborów w Galicji, Czesi porzucili politykę bierności, kto wie czyby się w nowej radzie nie znalazły równe siły autonomistów i centralistów. Czesi wszakże o wyborach do rady państwa nie myślą. Co najwięcej wstąpią tylko do sejmu czeskiego, aby zaprotestować przeciwko reformie wyborczej.

Madryt 13-go.

Kortezy uchwały ostatecznie prawo nadające Castelarowi moc przedsięwzięcia środków potrzebnych do zwalczania powstań. Przy wydawaniu uchwały w przedmiocie stosowania regulaminu karnego do przestępstw wojskowych, kortezy odrzuciły poprawkę Intransigentów, aby wyroki śmierci oddawane były pod zatwierdzeniem reprezentacji narodowej, w skutek tego regulamin wchodzi w życie w całej rozciągłości. Pod moc jego podpadnie najpierw 54 artylerzystów skazanych za bunt w Barcelonie, 12 z pomiędzy nich ponieść ma karę śmierci.

We wtorek 16-go b. m., kortezy postanowiły mając względy zawieszenia obrad swoich. Castelar dopomina się odroczenia do 1-go grudnia.

Wydalenie się dwóch okrętów powstańczych z portu Kartagenu przypisują tu potrzebie zaopatrzenia Kartagenu w żywność, której brak podobno czuć się tam już daje. Z Torrevieja zabrały one tylko zapasy żywności (?). Ściga je fregata „Navas Tolosa”. Komendantowi wydano rozkaz zatopienia obu statków w razie oporu. W mieście demoralizacja polityczna i ku członków jest za poddaniem się.

Santa Pau z Vittorji wyruszył za Don Carlosem, i połączywszy się z brygadjerem Loma, stanął pod Tolosą dla zaatakowania skoncentrowanych w tym punkcie karlistów. Spodziewają się rozprawy.

Na morzu śródziemnym rząd organizuje eskadrę wojenną; załogę okrętów ożywia duch jak najlepszy. Eskadra angielska z Almerii przeniosła się pod Escobras w pobliżu Kartagenu.

Generał Turon ma otrzymać dowództwo naczelne w Katalonii. W Valladolid, w Saragossie i w Madrycie, organizują się liczne oddziały rezerwy. Pod samem Madrytem zbierane są znaczniejsze siły.

Rząd portugalski nakazał władzom pogranicznym zapobiegać przewożeniu kontrabandy wojennej.

Cabrera odmawia współdziałania z Don Carlosem, waży on sprawę jego za nie mającą żadnej przyszłości, żadnej godziwej podstawy. Stanąłby na czele karlistów wtedy tylko gdyby pretendent uznał konieczność rządów konstytucyjnych a jego „armja” zamieniła się w siłę porządnie uorganizowaną.

Rzym 13-go.

Wiadomość o mianowaniu ks. Aosty, (Amadeusza), dowódcą wojsk w Sycylii jest przedwczesną.

Rząd nie żądał od Francji, a Francja nie udzielała ani nie odmawiała żadnych wyjaśnień w przedmiocie listu pasterskiego msgr. Guibert, arcy-biskupa paryskiego. Minister spraw zagranicznych nie wydawał wcale okólnika do posłów włoskich zagranicą, z wyjaśnieniem istotnego charakteru podróży króla Wiktora Emanuela. Podróż ta trwać ma z górą dwa tygodnie; wyjazd naznaczony na 16 b. m., godzinę 7 1/2 z rana.

Orszak wyruszy z Turynu w Padwie; przyłączy się doń minister Minghetti.

W Watykanie wielki niepokój. Mówią, że papież zamianował nowych kardynałów dla uzupełnienia kolegium świętego. Nominacje trzymane są w tajemnicy i padły przeważnie na Francuzów. Dopiero po śmierci papieża mają być ujawnione. Przez nie większą kolegium przy wyborze następcy Piusa IX.

Wiadomość, że złożoną z cudzoziemców i zachodzi obawa czy ta większość nie znieśnie ustalonego zwyczaju, aby papieżem mógł zostać tylko Włoch rodowity i nie wybierze jednego ze swoich.

Na czas nieobecności króla regencja nie będzie ustanawiana.

Profekci Turynu i Chambéry ułożyli już zasady do porozumienia się międzynarodowego w przedmiocie poboru podatków na płaskowzgórzu Mont-Cenis.

Bern 13-go.

W dalszym ciągu rewizji konstytucji związkowej, komisja rady narodowej helweckiej postanowiła przenieść do Związku całe prawodawstwo.

Wskazując warunki osobiste do działań cywilnych wygane, zasady zobowiązań (prawo w obligacjach III.

księga kodeksu Nap. P. R.) prawo handlowe i wekslowe, sposób postępowania sądowego, i przepisy o upadłościach. Władza prawodawcza Związku rozciągnęta być może do innych stosunków prawa cywilnego, oraz do formalnego i materialnego prawa karnego. (kodeks i procedura)

Co do stowarzyszeń religijnych ostatecznie urządzono, aby Jezuitom wzbroniono na ziemi Szwajcarskiej nie tylko istnienia korporacyjnego, ale nawet pobytu jeżeli by ten połączony być miał z jakąkolwiek działalnością w kościele i szkole. Innym zakonóm już istniejącym zostawia się możność dalszego istnienia, wszakże bez nowicjatów i pod nadzorem władz związkowych i kantonalnych, których agencji w każdej chwili będą mogli przestępować progi klasztorów i odbywać rewizje. Zakładanie nowych, lub otwieranie na nowo dawnych klasztorów, ma być wzbronione.

OSTATNIE WIADOMOŚCI.

Król włoski dziś o godzinie 5-ej stanie w Wiedniu. Dnia 26 b. m. ma być w Pradze dla odwiedzenia Cesarzowej Marii Anny, która jest jego ciotką. Stanie w Króloworze.

Termin do wyborów (do rady państwa) w Galicji wyznaczony został dla gmin wiejskich na 17-go października (wybory pierwszego czy drugiego stopnia?) dla miast na 23, dla izb handlowych na 27, a dla wielkiej własności na 29 października.

W Hadze król otworzył 15 posiedzenia Stanów Generalnych. W mowie tronowej nazwał ogólny Stan kraju pomyślnym. Finanse dobre. Zawikłania w Indiach wschodnich (Aczyn) dały poznać i wysoko ocenić sympatie mocarstw zagranicznych. Blokada Aczynu będzie dalej utrzymywana; przygotowania do dalszej walki energiczne. Położenie Indji zachodnich pomyślne, układ z Anglią w przedmiocie osadnictwa w Surinam wydaje dobre skutki. — Król przyjął dymissję ministra wojny hr. Limburg-Stirum, tymczasowym zastępcą minister marynarki Brocx.

Na miejsce uwięzionego w Kum wielkiego Wezyra perskiego, ma być mianowany dawny minister Nasred-Dina Mustafa-Chan. Dotychczas powody surowej niełaski nie są wiadome. Podobno wielki wezyrat ma być ostatecznie zniesionym, szach bowiem postanowił znieść się bezpośrednio z ministrami wydziałowemi, w których ręku właściwa administracja kraju zostaje.

Nadprezydent W. Ks. Poznańskiego Günther wezwał arcybiskupa Ledóchowskiego do obsadzenia na nowo z zastosowaniem się do praw majowych urzędu duchownego, w Wieluniu (Elehne) w razie odmowy arcybiskup ulegnie karze pieniężnej 200 talarów.

Castelar, mówca z powołania, i mówca znakomity zaczyna rozsyłać już telegramy krasomówcze po Europie. W jednym z nich, datowanym z Madrytu d. 14 b. m. wieczorem, zaręcza że rząd przyjmie politykę energii i surowego wykonywania praw. Etat liczebny armji podniesionym zostanie do cyfry na jaką „okoliczności pozwolą”. Wszystkie bronie specjalne i nie specjalne ulegną reorganizacji. Pod Madrytem rząd ma mieć już 25,000 rezerw gotowych do wyruszenia w pole. Lepiej byłoby telegrafować o tem co rząd już zrobił, niż o tem co dopiero chce zrobić.

Posiłki angielskie na brzegi złotodajnej Gwinei północnej odplynęły już na Atlantyk. Wojna z Aszantjami wzbudza niezadowolenie w sferach wytrawniejszych polityków. „Times” odrzucając wszelką myśl zaborczą, jako jedyny a słuszny cel wyprawy ukazuje potrzebę przekonania murzynów o potęgę angielskiej. Tymczasem potęga ta doznała nowej porażki dnia 14 sierpnia. Okręt „Rattlesnake” został przy wejściu na rzekę Prah obsypany strzałami z miasta Chamah; komendant ciężko ranny; statek zawrócić musiał z drogi. Miasto ukarane zostało „jak mówi depesza zupełnie zniszczeniem”. Anglicy liczą na pomoc 10,000 krajowców, którzy obok własnych ich wojsk wystąpić mają przeciwko Aszantjom.

Posiłki angielskie na brzegi złotodajnej Gwinei północnej odplynęły już na Atlantyk.

Wojna z Aszantjami wzbudza niezadowolenie w sferach wytrawniejszych polityków.

„Times” odrzucając wszelką myśl zaborczą, jako jedyny a słuszny cel wyprawy ukazuje potrzebę przekonania murzynów o potęgę angielskiej.

Tymczasem potęga ta doznała nowej porażki dnia 14 sierpnia.

Okręt „Rattlesnake” został przy wejściu na rzekę Prah obsypany strzałami z miasta Chamah; komendant ciężko ranny; statek zawrócić musiał z drogi.

Miasto ukarane zostało „jak mówi depesza zupełnie zniszczeniem”.

Anglicy liczą na pomoc 10,000 krajowców, którzy obok własnych ich wojsk wystąpić mają przeciwko Aszantjom.

Depesze telegraficzne.

Warszawa dnia 17 września, godzina 11 minut 45.

Petersburg 16-go. — Rząd węgierski postanowił znieść czasowo cło od zboża przywożonego do Węgier. — W Norwegii nieurodzaj na zboże.

Turyn 16-go. — W dniu dzisiejszym o godzinie 7 1/2 z rana, po pożegnaniu w którym przyjął udział książę Carignan, Amadeusz i władze, król pośród okrzyków ludu odjechał do Wiednia.

Dolce far niente.

Powieściopisarz Monselet podróżował po Włoszech. Wyjeżdżał z Neapolu, i obawiał się, aby nie spóźnić się na pociąg. Biegł więc przez ulice, niosąc różne tłumaczki i pakieciki.

W tem słyszy za sobą sykanie.

— Pst! Pst!... woła lazarone, siedzący przy drodze, która prowadzi do dworca. Pst! Pst!...

Monselet zatrzymuje się, sądząc, że może zgubił jakieś pakunek i ktoś w ten sposób zwraca jego uwagę. Wracając więc kawałek drogi i zbliża się do lazarona.

— Przypuszczałem dobry panie, rzekł do niego biedak, że powrócisz i ofiarujesz mi jałmużnę. Tak dziś gorąco, że ci mocno wdzięczny, iż mi oszczędziłeś trudu, ruszania się z miejsca!

Gdy Monselet przybiegł do dworca, pociąg już odjechał!

Towarzystwo Ubezpieczeń od Ognia „Imperial” w Londynie.

założone w roku 1803.

Ma zaszczyt podać niniejszem do wiadomości, że zawiąawszy stały stosunek reasekuracyjny z Towarzystwem Ubezpieczeń „Jakor” w Moskwie, Najwyżej w d. 23 czerwca (5 lipca) 1872 r. zatwierdzonem, zaprzestaje działań swoich w Królestwie Polskiem, i nadal polis na ubezpieczenie od ognia ruhomości na swój bezpośredni rachunek wystawiać nie będzie.

Zobowiązaniom swoim co do polis, któremi określony termin ubezpieczenia jeszcze nie upłynął, Towarzystwo „Imperial” w całej rozciągłości uczyni zadość.

Gdyby jednak kto z ubezpieczonych żądał zamiany takiej polisy, na polisę Towarzystwa „Jakor”, zamiana ta, z mocy zawartej pomiędzy pomienionemi Towarzystwami umowy, będzie mogła być dopełniona; gdyby zaś kto z ubezpieczonych nie życzył sobie ani pozostawić swojego ubezpieczenia do terminu polisą określonego, ani też zamienić jej na polisę Towarzystwa „Jakor”, może żądać zwrotu składki za czas nieubiegły (pro rata) i takowa wypłaconą mu zostanie przez Reprezentację Towarzystwa „Imperial” w domu handlowym „Edward Epstein i Goldberg”, który i nadal reprezentować będzie toż Towarzystwo w całym Cesarstwie Rosyjskiem dla stosunku reasekuracyjnego.

Wynagrodzenie przypadające za straty, obowiązujące Towarzystwo „Imperial” polisami poręczone, likwidowane będą w sposobie dotychczasowym, przez oddzielne komisje likwidacyjne. Reprezentacja wyżej wskazana, przy współudziale Opiekunów Towarzystwa, sporządzane przez Komisje akta likwidacyjne, będzie jak dotąd rozpoznawać, zatwierdzać i przyznawać wynagrodzenia poszkodowanym wypłacać.

W myśl § 17 Ogólnych warunków ubezpieczeń, spory wynikłe pod względem wysokości wynagrodzenia, rozpoznaje sąd polubowny, kwestje zaś dotyczące ważności ubezpieczenia i obowiązku Towarzystwa do wynagrodzenia szkody, rozstrzygane są przez Sady Cywilne.

W obu tych wypadkach, Reprezentacja zastępować będzie Towarzystwo i zapadłym wyrokom zadość uczyni.

Z ukończeniem bezpośrednich swoich czynności, Towarzystwo „Imperial” poczytuje sobie za obowiązek wynurzyć podziękowanie za ufność, jaką w kraju tu tejszym zaszczycone zostało. Była ona jedną z najważniejszych pobudek do zawiązania stosunku reasekuracyjnego z Towarzystwem „Jakor”, zamierzającem postępować drogą przez Towarzystwo „Imperial” wytkniętą, która w krótkim czasie zyskała uznanie ująwnione zabezpieczeniem się w tem Towarzystwie większej połowy własności ziemskich i przemysłowych Dnia 1 września 1873 roku.

Dyrekcja Towarzystwa Ubezpieczeń od Ognia

„Imperial” w Londynie.

Najwyżej zatwierdzone w dniu 23 czerwca (5 lipca) 1872 roku.

Towarzystwo Ubezpieczeń „Jakor” w Moskwie.

połączone ścisłym związkiem reasekuracyjnym w dziale ubezpieczeń fabrycznych i miejskich z Towarzystwem ubezpieczeń od ognia „Imperial” w Londynie, a w dziale ubezpieczeń rolnych z Towarzystwem Wzajemnych Ubezpieczeń w Krakowie.

Generalna Reprezentacja na Królestwo Polskie.

W dalszym ciągu rozestanego przy pismach publicznych ogłoszenia o rozpoczęciu czynności, składzie Komitetu Nadzorczego przy tutejszej Reprezentacji i Agentów przez tę Reprezentację mianowanych, podaje do powszechnej wiadomości, że w sekcji ubezpieczeń rolnych, w dziale ogniowym, ubezpieczenia nieruchomości w stosunku 60%, ruchomości w stosunku 80%, w dziale zaś gadowym do wysokości 50%, reasekrowane są stale w Towarzystwie Wzajemnych Ubezpieczeń w Krakowie, z zapewnieniem ubezpieczonym zwrotu zysków z tej reasekuracji osiąganych.

Stosunek taki, zespalać ubezpieczonych z Towarzystwem na drodze istotnego interesu, wytworzył tem samem potrzebę kontroli mającej na celu pilne bache-

nie, ażeby przedstawiane ubezpieczenia oparte były na ścisłej rzetelności, a pogorzele nie przedstawiały środka do szukania nieprawych zysków.

Oczywista bowiem, że o ile pewniejsze będą poręczenie ryzyka, o ile więcej ścisła, acz bez pokrzywdzenia poszkodowanego, likwidacja pogorzele, o tyle też podwyższą się zyski Towarzystwa na wzajemności opartego, a tem samem zwiększy się i udział w zyskach, do jakiego ubezpieczeni w skutek stosunku reasekuracyjnego mają prawo.

Kontrola ta zapewniona została przez powołanie z grona samychże ubezpieczonych biegłych kompetentnych czyli delegatów powiatowych, na wzór Radców b. Dyrekcji Ubezpieczeń, którzy na stanowisku swym tak skuteczną dla tej instytucji byli pomocą.

Zadanie więc Delegata dotyczy:

- niedopuszczania ryzyk grozących stratą Towarzystwu i współubezpieczonym,
- przestrzegania, ażeby w ciągu trwania ubezpieczeń ryzyka nie ulegały zwiększeniu, a przepisy Ustawy Towarzystwa objęte ściśle były spełniane,
- uczestniczenia przy likwidacji pogorzele.

Niezależnie od tego Delegat powiatowy przedstawia Zarządowi Reprezentacji Warszawskiej Towarzystwa wnioski, jakie znajduje stosownemi uczynić ze stanowiska swego Kuratora praw Towarzystwa imienia współubezpieczonych.

Zarząd powołany w sekcji ubezpieczeń rolnych stanowią: Członek Kadencjonujący Komitetu Nadzorczego, z mocy nominacji przez Główny Zarząd Towarzystwa w Moskwie z dnia 1 (13) kwietnia r. b. udzielonej.

i Reprezentanci tegoż Towarzystwa na mocy notarialnej plenipotencji z dnia 31 stycznia (v. s.) 1873 r.

Zarząd ten decyduje ostatecznie wszelkie kwestje pod względem przyjęcia ubezpieczeń rolnych i przyznania wynagrodzenia za szkody pożarem lub gradobiciem zrządzone.

Wnioski Delegatów powiatowych rozpoznawane są na ogólnych posiedzeniach Komitetu Nadzorczego, któremu przysługuje prawo przedsięwzięcia i stosowania wszelkich środków mających na celu rozwój Instytucji ubezpieczeń rolnych i dobro jej uczestników przez ubezpieczenie na wzajemności połączonych.

Przy takiej organizacji, ubezpieczeni, oprócz udziału w zyskach Towarzystwa na wzajemności opartego, mają zupełną rękojmię, że składki zawsze tylko stosownie do statystycznych danych w wysokości odpowiedzialnej potrzeby będą stanowiące, i że przy likwidacji szkody nie będą zależne od dowolnych działań pojedynczego urzędnika Towarzystwa.

Dotąd stanowisko delegata powiatowego przyjęli:

w gubernji warszawskiej	
w powiecie JW. JW. i WW. właściciele dóbr	
Błotnickim	Hr. Skarbek H. Jordanowice.
Górno-Kalwar.	Huba Stanisław. Fałeciny.
Gostyńskim	Orzechowski Ig. Raków.
Łowickim	Mejsner Gust. Borówek.
"	Mielecki Jan Waliszew.
Nowo-Mińskim	Bogusławski J. Siennica.
Nieszawskim	Wolski Ludwik Łowkowice.
"	Pomianowski F. Hów.
Skierniewickim	Krakowski Wł. Pamiętna.
"	Okecki Bronisł. Grzymkowice.
Sochaczewskim	Łuszczewski B. Jeżówka.
"	Zieliński Jul. Gradów.
Warszawskim	Rosman Ludw. Bielawa.
Włocławskim	Zaborowski St. Zbijewo.
"	Kłobukowski N. Dębice.
w gubernji kaliskiej	
Konińskim	Mielecki Lud. Kawnice.
"	Łaszczyński J. Chylin.
Łęczyckim	Zabokrzecki J. Orszewice.
"	Jarociński Józ. Wola Niedzw.
Sieradzkim	Krakowski Ign. Wierzechy.
Tureckim	Kurnatowski E. Łaski.
"	Nieniewski C. Sędzice.
Wieluńskim	Bąkowski Każ. Ożarów.
w gubernji petrowskiej.	
Bendińskim	Gadomski Ad. Zdów.
Łodzińskim	Szołowski An. Sarnów.
Nowo-Radoms.	Rzewuski Fel. Bartkowice.
Rawskim	Celiński Kon. Paprotnia.
w gubernji radomskiej.	
Hżeckim	Herniczek Ign. Jedlanka.
"	Karczewski Fel. Wielgie.
Końskim	Herniczek Kon. Bąków.
Kozienickim	Lewicki Stan. Regów.
"	Świerzyński Ra. Strykowice Blotne.
Opatowskim	Jasieński Wł. Boksyce.
Opoczyńskim	Karwicki Ad. Karwice.
"	Bąkowski Ant. Kraśnica.

Radomskim	Gorzkowski J. Maków.
"	Wąsowicz Stef. Zakrzewska Wola.
Sandomirskim	Leszczyński M. Ruszcza Płaszczyna
w gubernji kieleckiej.	
Andrejewskim	Wielowiejski A. Lubcza.
"	Cheliński Fran. Kotlice.
Kieleckim	Nowosielski W. Szczecna.
"	Trepka Adolf. Napęków.
Miechowskim	Młodecki Edw. Wilczkowice.
"	Rokossowski A. Sławice.
"	Zagórski Ed. Niegardów.
Olkuskim	Wężyk Teofil. Minoga.
Pińczowskim	Frycz Józef. Cieszkowy.
"	Dobrzański Jul. Budziszowice.
Stopnickim	Byszewski Lud. Hołudza.
Włoszczowsk.	Włoszczowsk. Sadow.
w gubernji lubelskiej.	
Biłgorajskim	Grodzicki Jan Goraj.
Chelmskim	Ciemniowski A. Horodyszcze.
Janowskim	Kowalski Tad. Olbiecin.
Krasnostawsk.	Rembieliński W. Rybczowice.
Nowo-Aleks.	Trzciński Dyon. Lesce.
"	Kurtz Adam. Ożarów.
w gubernji siedleckiej.	
Radińskim	Szaniawski W. Przegaliny.
Węgrowskim	Cielecki Konst. Paplin.
w gubernji plockiej.	
Płockim	Romocki Hen. Kobylinki.
Prasnyskim	Ostrowski Ant. Leszno.
w gubernji łomżyńskiej.	
Kolneńskim	Lasocki Rom. Dzierzbica.
"	Truskolaski. Glinki.
Makowskim	Zieliński Ign. Ciepeliów.
Ostrołęckim	Marchwicki St. Brzeźno.
"	Fischer Józ. Ławy.
Ostrowskim	Godlewski Józ. Koski.
Pułtuskim	Rakowiecki E. Skórki.
w gubernji suwałskiej.	
Wołkowyskim	Lenglich A. Poróżniewo.
W składzie agentów nastąpiły następujące zmiany:	
a) nowomianowani:	
w m. Warszawie.	
WW. Brühl Robert, Królewska Nr. 39,	
Epstein Jakób, Marszałkowska Nr. 83.	
Furs Aleksander, Żórawia Nr. 21.	
Kaftal Józef, Senatorska Nr. 20.	
Kurowski Kęrad, Mazowiecka Nr. 13.	
Malhomme Stanisław, Królewska Nr. 3.	
Szałas Feliks, Nowo-Senatorska Nr. 3.	
Wolski Jan, Złota Nr. 1499.	
w gubernji warszawskiej:	
Lipnicki Karol w Włocławku,	
Mioduszewski Julian w Krośniewicach, powiat	
Kutnowski.	
w gubernji kaliskiej:	
Baliński Antoni w Kole,	
Kowalski Wincenty w Łęczycy,	
Kwiatkowski Antoni w Koninie,	
Wolczyński Leon w Szadku, powiat Sieradzki.	
w gubernji petrowskiej:	
Glaser Ryszard w Rawie,	
Szpadkowski w Petrokowie,	
w gubernji radomskiej:	
Chrzanowski Julian w Hży,	
Karpiński Józef w Końskich,	
Roguski Henryk, właściciel dóbr Swarzewice,	
powiat Hżecki.	
w gubernji lubelskiej:	
Ereth Andrzej w Tomaszowie,	
Wess Franciszek w Nowej-Aleksandrji.	
w gubernji siedleckiej:	
Strycharzewski Franciszek w Sokołowie.	
w gubernji plockiej:	
Drewnowski Adam, właściciel dóbr Grzybów,	
powiat Ciechanowski.	
Szpotański Karol w Lipnie.	
w gubernji łomżyńskiej:	
Sobocki Daniel w Łomży.	
b) uwolnieni:	
Fuchs Julian w Częstochowie,	
Karski Mściśław w Warszawie,	
Puchala Zdzisław w Tomaszowie,	
Ruszkiewicz Ludwik w Końskich,	
Rzeszotarski Antoni, w Koninie.	
W. Zabokrzecki Julian z powodu objęcia czynności	
Delegata w p. Łęczyckim, agencji nadal prowadzić	
już nie będzie.	
Dalszą listę Delegatów, jak również zajęć mogące	
zmiany w składzie Agentów następnie ogłosimy.	
Nadmieniamy w końcu, że z mocy przywiezionej	
powyżej plenipotencji, przyjmowanie ubezpieczeń od	
ognia w sekcji fabrycznej i miejskiej, jak niemniej	
przyznawanie przypadających za doznane szkody wy-	
nagrodzeń jest atrybucją Reprezentacji.	

Po zorganizowaniu działów ubezpieczeń transportowych i życiowych, podamy bliższe co do takowych ubezpieczeń szczegóły.

Warszawa, d. 10 września 1873 r.

Generalna Reprezentacja na Królestwo Polskie.

— Mam zaszczyt zawiadomić Szanowną Publiczność, że na mocy upoważnienia **Zwierzchności Szkolnej** w utrzymywanym tu przezemnie (Nowolipki Nr. 6 nowy) **Progimnazjum, to jest czteroklasowym prywatnym Zakładzie** męzkim, przywróconym zostaje z początkiem bieżącego roku szkolnego **Kierunek realny**, w jakim wykład przedmiotów od roku 1845 do 1866 czyli przez ciąg lat 20-tu w tymże Zakładzie miał miejsce. Uczniom w powołanym wyżej kierunku nauki tu przebywającym służyć będzie prawo przechodzenia do **Rządowych Gimnazjów Realnych** po złożeniu tamże egzaminu dla uczniów Szkół Rządowych przepisanego.

Z tego to względu dalszy zapis uczniów zarówno pensjonarzy jako i przychodnich, do każdej z czterech klas pomienionego **Zakładu Realnego** oraz **Wstępnej** czyli przygotowawczej niniejszem na nowo ogłasza się.

Przełożony Zakładu

Jan Nepomucen Leszczyński

Magister Prawa i Administracji.

— 9539 — (1—3)

— **J. L. Grün** Doktor Medycyny, Lekarz i Akuszer miasta powrócił z zagranicy, mieszka jak dawniej przy ulicy Nalewki Nr 11 naprzeciw S-to Jerskiej i przyjmuje chorych z rana do 9-tej i pół, a po południu od 4-tej do 5-tej. — 9537 — (1—3)

— Pani **J. S. Motier**, właścicielka magazynu strojów przy ulicy Nowy Świat Nr 45 nowy powróciła z Paryża z zapasem najmodniejszych kwiatów, piór, wstążek, biżuterji żetowych i fasonów, z którymi się poleca Szanownej Publiczności. — 9533 (1—1)

— Pan **Ludwik Wortman**, właściciel magazynu towarów galanteryjnych przy ulicy Miodowej Nr 1, wyjechał w tych dniach do Wiednia i Paryża, celem zaopatrzenia swego magazynu w najnowsze towary. — 9573 — (1—1)

Maksymilian Poznański

PATRON

przy Trybunale Cywilnym w Warszawie, powrócił z zagranicy; przyjmuje interesentów jak dawniej w swej Kancelarii przy ulicy Miodowej pod Nr 15 nowym (w domu dawniej Lipkau'a), wprost Sądu Appelacyjnego.

1—2

9580

WYBORY

SER Obrin

w rodzaju holenderskiego, nadszedł do Składu **R. Romanith**, ulica Nowy-Swiat. Tamże wiadomość nabycia **dwóch Łóżecek** rozsuwanych jesienowych, oraz **Kolebki**, używanych, lecz w dobrym stanie będących.

2—3

— 9467 —

Były uczeń Zakładu Gimnastycznego zmarłego **Matesa**, obecnie p. Majewskiego, przy Sewerynowie, **Wyżkowski Daniel**, na mocy rozporządzenia JW. Kuratora Okręgu Naukowego Warszawskiego, upoważniony przez JW. Naczelnika Dyrekcji Naukowej Warszawskiej do wykładu **Gimnastyki**, której zadaniem jest za pośrednictwem równomiernego rozwijania części ciała, oddziaływać na zdrowie całego ustroju człowieka. Przyjmuje codziennie, oprócz śród, rano od god. 8 do 10, i po południu od 5 do 7-ej. Leszno, 49. 3—3—9429—

TEATR RAPPO

Dziś i codziennie

Wielkie Przedstawienia

Obrazów z dziedziny Astronomji i Geologii.

Początek o godzinie 7 1/2 wieczorem

Lucjanowicz.

3—4

— 9460 —

TEATR WIELEK.

Jutro: **Faust.**

TEATR LETNI.

Dziś: **Szlachectwo duszy.** — Jutro: **Przebudzenie się Lwa.** — **Grzeszki Babuni.**

— **Ceny targowe Warszawskie.** — Dnia 16 września płacono za korzec pszenicy wagi 249 do 250 funt. smol. ordyn. od rs. — kop. — do rs. 7 kop. 85; psza i dobra rs. 9 kop. 55 do rs. 9 kop. 15 wyborowa rs. 9 kop. 30 do rs. 5 kop. 45; żyta wagi 232 do 240 od rs. 5 kop. 49 do rs. 4 kop. 85; jęczmienia 2 i 4go rządowego rs. 4 k. 20, d. rs. 4 kop. 65; owsa rs. 3 k. 15 do rs. 3 kop. 30; groch polny rs. — kop. — do rs. — kop. —; kartofle rs. 1 kop. 80 do rs. 2 kop. 10; siana od kop. 36 1/2 do k. 37 1/2; siłoma od kop. 25 do kop. 27 1/2 za pud.

— **Okowite** płacono — dnia 16 września hurtową składnią za garniec od kop. 224 — 226. Pojedynczą szynkar-ską za garniec od kop. 228. — 230.

Wydawca **Gustaw Gebethner.**

(Patrz Dodatek).

Konsultor **Herman Senni.**

W drukarni „Kurjera Warszawskiego.” — Plac Teatralny Nr 573c (nowy 5). — Дозволено Цензурою.